

L'Autònoma

PUBLICACIÓ DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA • OCTUBRE DE 1998 • NÚM. 125

Sumari

CONSTITUCIÓ
DE LA FUNDACIÓ
CLUB B-30, 2

PRIMERES JORNADES
D'EXPERIÈNCIES
EDUCATIVES, 2

PER LA UNITAT
DE LA LLENGUA, 3

ELECCIONS A LA JUNTA
DE PERSONAL DOCENT
I INVESTIGADOR, 3

ES DESCOBREIX
UNA ARREL
DE L'ESCORÇA TERRESTRE
SOTA ELS PIRINEUS, 4

CONGRÉS
SOBRE LA DIABETIS, 4

INSTITUT UNIVERSITARI
BARRAQUER, 6

DEU ANYS DEL CREAM, 6

CENTRE DE RECERCA
EN SANITAT ANIMAL, 6

RECONEIXEMENT
ALS VOLUNTARIS, 7

Universitat Autònoma de Barcelona

La poesia va fer sobreixir l'auditori

Miquel Martí i Pol va fer la lliçó inaugural del curs acadèmic amb la conferència «La poesia, encara», que va llegir la seva filla, Mariàngels Martí. Carme Riera, Mavi Dolç i Isabel Graupera van llegir poemes de Martí i Pol, i Lluís Llach va fer una breu interpretació musical de les seves obres «Pont de la mar blava» i «Valse per a innocents», en l'acte d'inauguració de curs el dia 30 de setembre passat.

L'emoció i la intensitat de l'acte es va reflectir en el text del poeta Martí i Pol, que ens va recordar el gust per la paraula que fixa els moments de màxima sensibilitat vital i la necessitat de compartir que suposa l'acte creatiu. La veu diàfana de la filla del poeta ens va recordar les paraules de Hölderlin: «El que perdura ho funden els poetes».

El Comissionat per a Universitats i Recerca, Joan Albaigés, va recollir el sentit humanista de la intervenció de Martí i Pol, que va reivindicar la sensibilitat i la paraula com a necessitat ineludible de l'home, i va recordar Bertrand Russell quan va posar de manifest, en la seva autobiografia, el tres punts que havien orientat la seva vida: capacitat d'estimar, ànsia de conèixer i solidaritat amb el sofriment humà.

Pere Miró, president del Consell Social, va fer esment de la col·laboració necessària entre la societat i la universitat.

El rector de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Carles Solà, va afirmar que «el català és una sola llengua que va de Saldes a Guardamar i des de Fraga fins a Maó», durant la inauguració del curs acadèmic 1998-99. «És la llengua pròpia de les quinze universitats que formen part de l'Institut Joan Lluís Vives, amb més de tres-cents mil estudiants», va dir el rector Carles Solà.

A més, va anunciar la construcció a la UAB d'una obra de l'escultor Andreu Alfaro, que vol representar «la unió simbòlica d'un país: la seva universitat, la intel·ligència, la natura i la identitat».

Carles Solà va demanar la reforma del capítol cinquè de la Llei de reforma universitària (LRU). El rector creu que la reforma ha de ser «ràpida i senzilla», i es va mostrar preocupat per «la lentitud i poca transparència amb què sembla que es tramita la modificació del títol cinquè de la LRU».

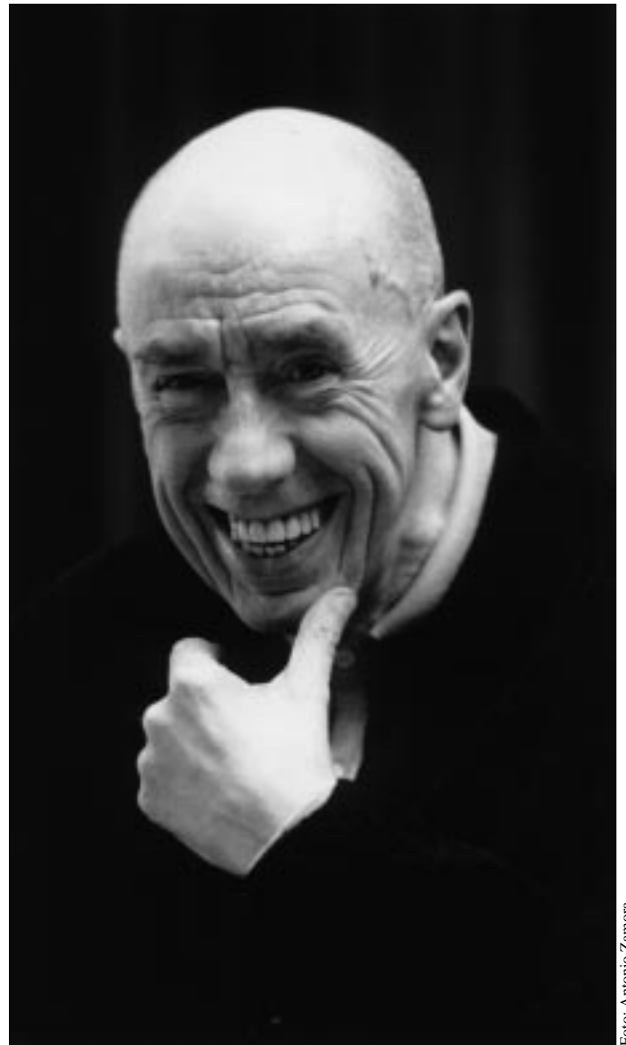

Foto: Antonio Zamora

L'entranyable somriure de Miquel Martí i Pol en l'acte d'inauguració del curs acadèmic.

Segons el rector de la UAB, les universitats espanyoles necessiten l'establiment d'un marc estatal de mínims que garanteixi «la qualitat i competitivitat de les nostres institucions en el context internacional i equipari el seu finançament amb les del nostre entorn». Carles Solà va recordar que la quantitat que han de compensar les universitats pels ingressos menors que els ocasiona la nova definició de família nombrosa arribarà aquest curs als

32.000 milions de pessetes. Va afegir que aquest any només s'han aprovat 7.000 milions i que encara no han començat a distribuir-se.

El rector es va mostrar a favor d'una cultura de pau. Va qualificar de «xifra astronòmica» la despesa militar que pensa fer l'Estat espanyol, i va revelar que «s'inflen les dades dels cursos dedicats a la investigació a còpia d'afegir-los els diners dedicats a la investigació militar».

«La geografia ha d'estar més present en la societat»

El president de l'Associació de Geògrafs Espanyols (AEG), Florencio Zoido, va demanar que la geografia estigui «més present a la societat» i que «participi en els plantejaments importants que es donen al món». Florencio Zoido va fer aquestes declaracions durant l'obertura del VIII Col·loqui del Grup de Mètodes Quantitatius, Sistemes d'Informació Geogràfica i Teledetecció, que va tenir lloc a l'Hotel Campus, a la UAB, els dies 17, 18 i 19 de setembre.

La trobada, subtítolada *Tecnologia geogràfica per al segle XXI*, va ser organitzada pel Grup de Treball de l'AEG i el Departament de Geografia de la UAB. S'hi van presentar vint-i-vuit comunicacions, quatre ponències i es va fer una visita a la comarca del Vallès Occidental per conèixer els trets territorials de la perifèria metropolitana de Barcelona.

La professora nord-americana Susan Hanson, de la Universitat de Worcester, va fer la primera de les quatre ponències del VIII Col·loqui. La professora Hanson, que va parlar sobre els models de localització, està considerada una de les geògrafes clàssiques contemporànies. Hanson ha fet importants contribucions, segons els seus col·legues, dins de la geografia del transport.

La geògrafa va exposar, de manera crítica, els models dels anys seixanta. Va dir que tenien objectius pràctics i que la meta era promoure la mobilitat. Aquests models, que feien de les matemàtiques la seva llengua preferent, eren, en paraules de Hanson, «molt arrogants» i creien que els seus problemes tenien un caràcter universal.

Susan Hanson va afirmar que la preocupació creixent pel medi ambient va canviar la construcció de models sobre el transport. La professora també va referir-se a les transformacions provocades pels canvis demogràfics i l'increment de la motorització.

La professora Hanson va concloure que és necessari fer estudis sobre casos concrets i que ha arribat l'hora d'escoltar altres enfocaments.

Francisco Manuel García, de la Universitat de Castella-la Manxa, va dedicar la seva comunicació a explicar com s'havia quantificat la qualitat de vida en diferents sectors urbans de Cuenca, una ciutat de 50.000 habitants dedicada principalment als serveis.

García va informar els assistents sobre les enquestes que s'havien fet a Cuenca per avaluar la qualitat de vida a partir de quinze paràmetres, com un transport públic freqüent o l'existència de parcs. Els paràmetres van ser reunits en tres grups i van ser ponderats segons la seva importància.

Benjamín Galacho, de la Universitat de Màlaga, va dedicar la seva comunicació a la metodologia aplicada per a la delimitació i valoració de la qualitat d'unitats ambientals en l'estudi de l'impacte ambiental del plantejament urbanístic.

Amb l'avinentsa del VIII Col·loqui, els organitzadors van fer un curs sobre Models Digitals d'Elevacions, impartit pel professor de la Universitat d'Oviedo Angel Manuel Felicísimo, els dies 14, 15 i 16 de setembre.

Constitució de la Fundació Club B-30

La Universitat Autònoma de Barcelona, el Parc Tecnològic del Vallès, Catalana Occidente, la Fundació Empresa i Ciència, i la Corporació J. Uriach, entre altres, van constituir, el dia 2 d'octubre passat, la Fundació Privada Club B-30 per impulsar i fomentar la col·laboració entre institucions, empreses i altres entitats situades en el territori i l'àrea d'influència de l'autopista B-30.

L'acte va tenir lloc a la seu del Consell Social de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la presència del rector, Carles Solà, el president del Consell Social, Pere Miró, el president de Catalana Occidente, Jesús Serra i Santamans, qui ha estat nomenat president de la Fundació Privada Club B-30, el director de la Fundació Empresa i Ciència, Josep M. Suris, el director general del Parc Tecnològic del Vallès, Xavier Mateu, i el vicerector d'Investigació, Ferran Sancho, entre altres. Fernando Torres ha estat nomenat director del Club B-30.

Aquesta fundació és producte de nombroses inquietuds i propostes formulades en els últims anys, i possibilitarà el desenvolupament d'accions d'interès comú participant en projectes dels àmbits científics, tecnològics, culturals i empresarials. En aquest sentit, cal destacar les iniciatives dutes a terme pel president del Consell Social, Pere Miró, en establir contactes amb moltes empreses.

La B-30 ha anat configurant un territori que es pot definir precisament a partir d'aquesta autopista, que li fa de columna vertebral i d'element identificador. El campus de la UAB, inte-

Joan Uriach, de la Corporació J. Uriach, Xavier Mateu, director del Parc Tecnològic del Vallès, i Josep M. Suris, director de la Fundació Empresa i Ciència, en l'acte de constitució de la Fundació Privada Club B-30.

grat per la mateixa universitat i les seves instal·lacions científiques, així com pels centres del Consell Superior d'Investigacions Científiques (Centre Nacional de Microelectrònica, Institut de Ciència dels Materials, etc.), juntament amb la densitat industrial i tecnològica de les empreses ubicades a la zona, obren grans possibilitats de cooperació i d'intercanvi.

La Fundació és oberta a la col·laboració amb totes les empreses que vulguin participar-hi.

Els 27 quilòmetres de la B-30/A-7, entre Mollet del Vallès i el Papiol, constitueixen l'eix central del corredor mediterrani a l'àrea del Vallès, un corredor que és la principal via de comunicació de la penin-

sula Ibèrica amb la resta d'Europa, i és també l'àmbit més dinàmic de creixement econòmic de l'Estat.

La B-30/A-7 aplega, en els seus setze municipis, una població de més de mig milió d'habitants amb dos-cents mil llocs de treball, i constitueix una autèntica rambla de Catalunya del segle XXI, que està englobada per una realitat urbana emmarcada entre el Montseny, Montserrat i el mar Mediterrani. Aquest nucli és un dels més importants entre les regions metropolitanas de la Unió Europea, ja que ha esdevingut una aglomeració de més de quatre milions d'habitants on es concentra el 21% de l'ocupació industrial d'Espanya i es genera el 14% del PIB del país.

Primeres Jornades Estamentals d'Experiències Educatives

Les Primeres Jornades Estamentals d'Experiències Educatives van ser el fòrum on durant tres dies –8, 9 i 10 de setembre– tres-cents professors d'ensenyament no-universitari van analitzar cent quaranta experiències educatives d'onze camps temàtics, i van debatre sobre temes relacionats amb l'ensenyament.

Les Jornades, que es van fer a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), van ser inaugurades per la ministra d'Educació i Cultura, Esperanza Aguirre, que va dir que la societat ha de tenir «un radical protagonisme en la construcció i el funcionament del sistema educatiu». El rector de la UAB, Carles Solà, va demanar, durant l'acte inaugural, una especial atenció dels poders públics cap a l'ensenyament. Joan Albaigés, comissionat per a Universitats i Recerca, va tancar les Jornades. Albaigés va dir que «l'intercanvi d'experiències en l'educació és motor de progrés».

Les Jornades han estat organitzades pels departaments de la UAB més directament implicats en l'ensenyament, i per l'Institut de Ciències de l'Educació i la Facultat de Ciències de l'Educació de l'Autònoma. Joaquín

Gairín, del Departament de Pedagogia Aplicada, va ser el coordinador general de la trobada educativa.

Algunes de les experiències que es van exposar són una televisió escolar per a un poble, un joc de rol per ensenyar a argumentar científicament, un hort biològic i un museu d'art infantil.

José María Asensio, professor de Biologia de l'Educació, va exposar la primera ponència: «L'educació de la racionalitat». Asensio va advertir sobre alguns dels errors que menyscaben la racionalitat, com la tendència dels individus a considerar només aquelles coses que reafirmen les seves hipòtesis, però no aquelles que les refuten. El professor va dir que raó i emocions no es troben separades.

Adalberto Ferrández, catedràtic de Didàctica, també va assenyalar que és difícil separar el camp cognitiu de l'afectiu, durant la ponència «Globalització i interdisciplinarietat». Ferrández va assegurar que un tema clau de l'educació és la selecció i la seqüencialització dels continguts.

Carme Àngel Ferrer, degana de la Facultat de Ciències de l'Educació

de la UAB, va dedicar la seva ponència a «L'atenció a la diversitat des del currículum». Carme Àngel va destacar que hi ha diversitats que la societat accepta com a normals i altres, com la diversitat sociocultural, que es consideren problemàtiques. La degana va dir que centrar-se en els problemes porta a un plantejament segregador, i posar l'èmfasi en allò que el nen pot arribar a fer porta a un plantejament integrador. Carme Àngel es va mostrar a favor de la segona opció.

Ángel Pérez, professor de Didàctica i Organització Escolar a la Universitat de Màlaga, va criticar l'epistemologia positivista i va defensar l'epistemologia interpretativo-construïvista a la ponència «La teoria i la pràctica en el procés d'ensenyament aprenentatge». Pérez va dir que el positivisme considera els mestres com a tècnics que executen el que altres han decidit. En canvi, des de l'altra epistemologia, el mestre és el centre, tant de la teoria com de la pràctica.

En la inauguració de les Jornades, el professorat contractat de la UAB va demanar a la ministra Aguirre la reforma de la LRU.

Per la unitat de la llengua: debats i trobades

L'Institut Joan Lluís Vives, presidit des del mes de juliol pel rector de la UAB, Carles Solà, presenta un seguit d'activitats impulsades per la Universitat Autònoma de Barcelona fins al gener vinent.

L'Institut Joan Lluís Vives és una xarxa d'universitats de Catalunya, el País Valencià, les illes Balears i la Catalunya Nord, que coordina la docència, la recerca i les activitats culturals i potencia l'ús del català.

La primera activitat ha consistit en la inauguració del curs acadèmic 1998-99 el dia 30 de setembre. La cerimònia es va fer a la sala d'actes del Rectorat, i va tenir com a protagonista el poeta Miquel Martí i Pol. Del 5 al 16 d'octubre, s'ha obert al públic una exposició de llibres i revistes de les universitats que componen l'Institut Joan Lluís Vives a la Biblioteca d'Humanitats. Aquesta mostra ha presentat prop de tres-centes publicacions, recollides al butlletí NEU (*Novetats Editorials Universitàries*), editat pel Servei de Publicacions de la UAB, de les quinze universitats adherides a l'Institut. Aquesta exposició consta de llibres de filosofia, ciències socials, ciències pures (exactes i naturals), ciències aplicades (medicina i tècnica), arts i esports, lingüística, literatura i filologia, i geografia i història.

Paral·lelament, s'ha fet a Morella, del 15 al 18 d'octubre, la I Trobada de Representants d'Estudiants de les Universitats de l'Institut Joan Lluís Vives. L'objectiu era establir unes jornades de debat interdisciplinari al voltant de temes que afecten de manera comuna les persones que estudien a les universitats adherides a l'Institut Joan Lluís Vives, i es volia crear un fòrum de debat permanent per als consells d'estudiants de les quinze universitats de l'Institut. La trobada ha tingut molta participació i ha donat molt bons resultats.

Del 19 al 20 del mateix mes, a la sala de graus de la Facultat de Veterinària de la UAB, ha tingut lloc la Trobada de Programes Socials de les universitats de l'Institut Joan Lluís Vives. Aquest acte ha tingut com a objectiu unificar criteris sobre experiències d'integració d'universitaris amb alguna disminució. S'han analitzat les experiències més avançades en aquest camp i s'ha proposat la creació de mecanismes d'informació, formació permanent i coordinació conjunts. Durant la trobada, s'ha inaugurat la Sala d'Estudi Adaptada, situada a l'Edifici d'Estudiants de la Plaça Cívica, i s'ha presentat el Pla d'accessibilitat i eliminació de les barres arquitectòniques a la UAB. El dia 19, després de la presentació de les jornades per part de Carles Solà, rector de la UAB, Jordi Torlà, cap de l'Oficina d'Afers Socials, va presentar els resultats del programa Helios II (Carta de Luxemburg) sobre la integració i mobilitat dels disminuïts a la societat. Quant a la pràctica, els representants de les universitats de València i Castelló van explicar els seus programes socials d'integració,

Exposició de llibres i revistes de les universitats de l'Institut Joan Lluís Vives a la Biblioteca d'Humanitats.

mitjançant millores tecnològiques, la primera, i creant la figura d'un funcionari especialitzat, la segona. Durant la segona jornada, es va redactar un document conjunt per presentar-lo al Consell Interuniversitari.

Els dies 21, 22 i 23 d'octubre es va poder visitar, al costat de la biblioteca de Ciències Socials, la Mostra de l'Associació de Publicacions Periòdiques Editades en Català (APPEC). La finalitat d'aquesta exposició era fer conèixer la situació de la premsa en català a la comunitat universitària. La Mostra es va cloure el dia 23 coincidint amb la Festa Major de la UAB, convocada aquest any sota el lema «Per la unitat de la llengua». En el marc dels actes organitzats per l'editorial 3 i 4 amb motiu de la concessió dels Premis Octubre, es farà una presentació pública de l'Institut Joan Lluís Vives al Col·legi Major Rector Piset, de València, el dia 31 d'octubre, a les 12 del migdia.

Els dies 9 i 10 de novembre, a la sala d'actes de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials, es durà a terme la Comemoració Universitària del cinquantè aniversari de la Declaració dels Drets Humans. L'Oficina d'Afers Socials de la UAB presentarà el seu programa d'activitats, en què es comptarà amb la presència, entre altres, d'Anton Cañellas, síndic de greuges de Catalunya. Els dies 16 i 17 de novembre, la UAB ha organitzat unes jornades d'Avaluació i Difusió de la Recerca en Ciències Socials i Humanitats per unificar criteris i millorar el seu seguiment.

A l'Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres, el 18 de novembre, es farà una taula d'escriptors titulada «Els escriptors i la fragmentació lingüística». Els participants seran Josep Piera, Pere Verdagué, Alfons Pons i Ramon Solsona. La UAB, la Societat Catalana de Física, i la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica han organitzat unes jornades, el 17 i 19 de no-

vembre, per commemorar la visita d'Albert Einstein a Barcelona el 1923. Del 23 al 25 del mateix mes, al Servei d'Activitat Física (SAF) de la UAB, es faran les I Jornades de Gestió Esportiva i Jornades Esportives, per debatre sobre la relació entre serveis esportius i universitats adherits a l'Institut Joan Lluís Vives. A més, es faran diverses competicions esportives entre estudiants de l'Institut. Per al 26 i 27 de novembre, s'han organitzat unes jornades sobre Les relacions Universitat i Societat. Formes de Control i Crítica a la Universitat del Futur. En aquest acte, hi participaran els quinze rectors de les universitats adherides a l'Institut Joan Lluís Vives, juntament amb nombrosos vicerectors.

Junta de Govern

La Junta de Govern que va tenir lloc el dia 17 de setembre passat va aprovar la modificació de l'acord de la creació de l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada, la modificació del reglament de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, la modificació del nom del Departament de Biologia Cel·lular i de Fisiologia, que ara s'anomenarà Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia, i del reglament de l'esmentat departament.

Es va acordar la pertinència de nomenament de doctors *honoris causa* per les facultats de Ciències de l'Educació, de Dret i de Filosofia i Lletres.

La professora Maria Teresa Escalas ha estat adscrita temporalment al Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals.

També s'ha aprovat prosseguir els tràmits per a l'adscripció com a instituts universitaris de l'Institut Gutman i de l'Institut de Recerca de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau.

S'autoritza el rector o la persona en qui delegui perquè realitzi tots els actes que siguin necessaris i formalitzi els document que siguin pertinents per tal de fer efectiu l'acord d'aprovar la participació de la UAB en el Patronat de la Fundació per a la Recerca Biomèdica i la Docència de la Ciutat Sanitària i Universitària Vall d'Hebron.

A proposta del Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia, i de Medicina Preventiva, es va acordar atorgar als premis extraordinaris de doctorat a les doctores Begoña Bermejo, Carmen Borrell, Elena Carreras, Núria Malats, Montserrat Martín i Francina Monell.

Participeu-hi!

El 19 de novembre, eleccions a la Junta de Personal Docent i Investigador

El dia 19 de novembre, tindrán lloc les eleccions per escollir els representants dels professors a la Junta de Personal Docent i Investigador. La Junta, que té 23 representants, està composta actualment per 10 representants de Comissions Obreres, 9 de la Confederació Sindical Independent de Funcionaris i Investigadors, i 4 de la UGT. A les últimes eleccions, el 1994, va participar-hi un 20,3 % del cens electoral.

El calendari s'ha iniciat amb la constitució de la mesa electoral, el dia 8 d'octubre, i les lites més significatives són: la presentació de les candidatures del 22 d'octubre al 2 de novembre, a les 14 h. Del 5 al

9 de novembre, termini de presentació d'impugnacions de les candidatures. Del 5 de novembre al 17 del mateix mes, es desenvoluparà la campanya electoral, que finalitzarà amb la jornada de reflexió, el dia 18 de novembre. El dijous 19 de novembre, tindrà lloc la jornada electoral.

El dia 20 es publicaran els resultats, i el dia 23 es farà la resolució de les possibles reclamacions. El dia 27 es publicarà, en el tauler d'anuncis, una còpia de l'acta global de l'escrutini. Del 3 al 9 de desembre, tindrà lloc la presentació d'escriptors d'impugnació, i el divendres 11 de desembre, la inscripció de les actes electorals.

Institut Universitari Barraquer

L'octubre de 1972 es va inaugurar oficialment l'Escola Professional d'Especialització Oftalmològica de l'Institut Barraquer, dependent de la Universitat Autònoma de Barcelona i adscrita a la seva Facultat de Medicina. El 1993, es va autoritzar l'adscripció de l'Institut Barraquer a la UAB com a institut universitari, amb la finalitat de potenciar els programes de docència i d'investigació d'ambdues entitats. A través de l'Institut Barraquer, on desenvolupa la seva activitat científica i docent el professor Joaquim Barraquer, aquesta organització docent es relaciona de forma directa amb el Centre d'Oftalmologia Barraquer.

El Centre d'Oftalmologia Barraquer és una entitat privada dedicada a la investigació, la prevenció, la diagnòsi, el tractament i el control de malalties oculars, que ofereix assistència a pacients de tot el món.

Amb la creació de l'Institut Barraquer l'any 1947, Ignasi Barraquer va voler mantenir i fomentar la vocació docent i investigadora del seu pare, iniciador de l'ensenyament pràctic de l'oftalmologia a Espanya. L'Institut va sorgir de la part clínica com a associació científica independent i autofinançada, dedicada a la investigació, l'intercanvi d'idees i descobriments i, en general, a fomentar la difusió i el perfeccionament de l'oftalmologia. A més d'això, també s'encarrega de supervisar el programa de formació per a metges interns residents (MIR) en l'especialitat d'oftalmologia –i de donar-li suport–, en col·laboració directa amb el Centre d'Oftalmologia Barraquer, que assigna quatre places anualment per a aquesta tasca.

El doctor Joaquim Barraquer, fent una exploració amb biomicroscopi.

L'Institut també organitza periòdicament un Curs Internacional d'Oftalmologia, en què es reuneixen fins a mil dos-cents especialistes de tot el món. Amb motiu de cada curs, es concedeix la Medalla d'Or de l'Institut Barraquer, màxim guardó de la institució a la millor tasca científica i docent en el camp de l'oftalmologia. Aquests congressos internacionals compleixen una funció docent molt important i per això l'Institut Barraquer va aprofitar l'últim curs per celebrar el cinquantè aniversari de la seva fundació. Més

de cinc-cents especialistes de tot el món van participar en aquestes jornades, que van tenir lloc a l'Auditori Diagonal de Barcelona el mes de juny de 1997.

L'Institut edita cada trimestre, des de l'any 1959, els *Anales del Instituto Barraquer*, com a element integrador de la vida associativa i de difusió de treballs oftalmològics. El 1986, l'Institut va obtenir la Creu de Sant Jordi, màxima distinció que concedeix la Generalitat de Catalunya a entitats científiques i culturals.

Els objectius principals de l'Institut Universitari Barraquer (IUB) són la investigació clínica en oftalmologia, l'intercanvi científic i d'informació en general i la col·laboració institucional en matèria d'investigació i docència.

L'IUB ofereix diverses possibilitats docents per a la formació de postgrau en oftalmologia, sigui a nivell acadèmic o professional. Aquest programa de postgrau consta de cursos de doctorat, dos cursos de mesuratge i cursos intensius monogràfics. Com a centre adscrit a la UAB, l'Institut rep el reconeixement de crèdits per als cursos de doctorat que imparteix. El contingut dels cursos i el professorat han d'estar aprovats prèviament per la Comissió de Doctorat de la Universitat Autònoma.

A més de tot això, l'IUB organitza altres cursos, com el d'Optometria Clínica o el de Contactologia, i activitats extraordinàries tot l'any, consistents en conferències i jornades en les quals participen catedràtics d'altres universitats espanyoles i de l'estranger.

Vinculat, així mateix, al Centre d'Oftalmologia Barraquer, l'any 1962, el professor Barraquer va fundar el

Banc d'Ulls per a Tractaments de la Ceguesa (BUTC), una entitat altruista que té com a objectiu l'obtenció, conservació i distribució del globus ocular per realitzar trasplantaments. Cronològicament, és el primer banc d'ulls de l'Europa continental.

Cada any, es visiten a la Clínica Barraquer més de 120.000 pacients i s'hi operen més de 8.000 ulls. Per aquest centre hi han passat personalitats destacades, com l'emperadriu Eugènia de Montijo o el rei Saud.

Per evitar que es convertís en una clínica només per a l'alta societat, el professor Ignasi Barraquer va instituir l'Obra Social del Dispensari, departament que continua mantenint el seu fill Joaquim i que facilita l'atenció oftalmològica als pacients amb escassos recursos econòmics. Actualment, un cinquanta per cent dels pacients del Centre s'acullen a aquest servei.

La saga dels Barraquer

Joaquim Barraquer i Moner va néixer a Barcelona el 1927. Director-cirurgià del Centre d'Oftalmologia que va fundar el seu pare, és catedràtic supernumerari de cirurgia ocular a la Universitat Autònoma de Barcelona i director de l'Institut Universitari Barraquer. És doctor *honoris causa* i professor honorari de sis universitats nacionals i estrangeres, i ha estat guardonat amb diverses distincions i premis científics.

L'origen de la família Barraquer se situa a Santa Cristina d'Aro (Baix Empordà). Segons les cròniques, un jove procedent d'Alemanya o Flandes va arribar a aquest poble i va construir una casa anomenada «barraca vella». El cognom del jove estranger resultava massa complicat de pronunciar, per la qual cosa els veïns el van sobrenomenar popularment «el barraquer», que es va convertir en el cognom dels seus successors.

Són ja quatre les generacions d'oftalmòlegs Barraquer que, des del segle passat, han estat pioners, cirurgians i investigadors en el camp de la visió. La saga comença amb Josep Antoni Barraquer i Roviraltà (1852-1924), que va ser el primer catedràtic d'Oftalmologia a Espanya i la figura més destacada del seu temps en aquest àmbit de la medicina.

El seu fill, Ignasi Barraquer (1884-1965), va continuar investigant i va revolucionar la cirurgia ocular amb la nova tècnica de la facoèresi, adoptada per les principals escoles oftalmològiques estrangeres. Sota el lema «Tractem el pacient com voldríem que ens tractessin a nosaltres», Ignasi Barraquer va inaugurar, l'any 1941, el Centre d'Oftalmologia Barraquer, a Barcelona, que va aconseguir el nivell científic i tecnològic més alt del moment. Aquest lema constitueix encara avui dia la norma de conducta professional del centre.

Edifici de l'Institut Universitari Barraquer a Barcelona.

Un equip de geòlegs descobreix una enorme arrel de l'escorça terrestre sota els Pirineus

El subsòl dels Pirineus presenta una estructura inesperada: una arrel de l'escorça continental que podria enfonsar-se fins a 90 km de profunditat, fruit d'una fissura de la mateixa escorça deguda a la pressió entre la placa ibèrica i l'europea. Aquest ha estat el descobriment d'un equip de científics del Departament de Geologia de la Universitat Autònoma de Barcelona dirigit pel professor Antoni Teixell.

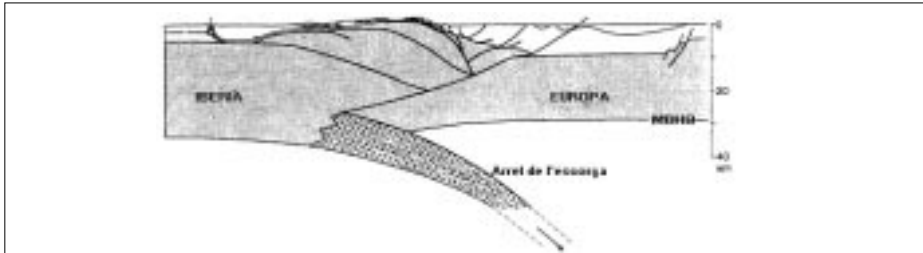
Els enfrontaments entre plaques tectòniques són els responsables de la formació de les muntanyes. Si el contacte es produeix entre una placa oceànica i una de continental, la primera s'enfonsa sota la segona (és més densa) i la pressió produeix plegaments de l'escorça i formació de serralades, com és el cas de la serralada andina. En canvi, si les dues plaques enfrontades són continentals, com és el cas de la serralada pirinenca, les lluites entre ambdues poden donar lloc a comportaments més exòtics. Segons les investigacions,

presentades a Platja d'Aro a mitjan setembre en el darrer Congrés Internacional de Sísmica Profunda per a l'Estudi dels Continents i els seus Marges, les actes del qual estan publicades a la revista *Tectonics* del mes de juny, el mateix enfrontament de plaques de l'escorça terrestre que fa vuitanta milions d'anys va començar a «aixecar» els Pirineus ha estat el responsable de la formació d'un profund enfonsament de l'escorça dins el mantell.

A la zona centre-oest de la serralada, les dues plaques enfrontades, la ibèrica i l'europea, prenen forma de doble tascó. La pressió del tascó de la placa europea en la placa ibèrica ha produït una immensa fissura en aquesta, la part inferior de la qual ha anat profunditzant dins el mantell fins a una profunditat que, segons estimen els geòlegs, podria arribar als 90 km, mentre que la profunditat mitjana en aquesta zona està entre els 30 i els 40 km. Una

subducció continental d'aquesta envergadura sembla impossible als ulls de les teories clàssiques, ja que la densitat de l'escorça és molt menor que la del mantell i, teòricament, no pot enfonsar-se dins d'aquest.

Durant els últims cinc anys, els investigadors han analitzat les dades sísmiques de la zona, una tècnica que permet esbrinar l'estructura interna de la Terra com si es tractés d'una radiografia, amb la diferència que, en lloc de fer servir ones de raigs X, s'analitzen les ones sísmiques produïdes mitjançant explosions artificials controlades i també les associades als terratrèmols. Juntament amb una anàlisi gravimètrica de la zona (a través de la qual s'obtenen dades sobre la densitat dels materials del subsòl), un acurat balanç de les masses abans i després de la formació de la serralada ha permès als investigadors determinar aquesta estructura geològica en forma d'arrel que «sosté» l'alt relleu de la serralada.

Esquema d'una secció transversal de l'escorça sota els Pirineus a la zona centre-oest de la serralada.

Investigadors de la UAB, en el 34è Congrés de l'EASD

«La diabetis és una bomba de rellotgeria per al sistema i per a l'economia». Tal com explica el professor danès J. Nerup, president electe de l'EASD (Associació Europea per a l'Estudi de la Diabetis), «en només deu anys es doblarà el nombre de diabètics». La importància de la malaltia s'ha reflectit, any rera any, en les reunions anuals de l'EASD, l'edició número 34 de la qual ha aterrat aquest setembre a Barcelona. El doctor Alberto de Leiva, catedràtic del Departament de Medicina de la UAB i cap del Servei d'Endocrinologia de l'Hospital Universitari de la Santa Creu i de Sant Pau, ha estat el responsable de l'organització del congrés, que ha assolit una xifra rècord d'assistència: més de nou mil professionals, la reunió més gran d'experts en diabetis que s'ha realitzat mai.

La informació amb més transcendència per als mitjans de comunicació ha estat la presentació, per part d'un equip de científics del Regne Unit, dels resultats d'un estudi pro-

pectiu que demostra l'elevada efectivitat dels controls del nivell de sucre i pressió sanguínia (educació en la dieta i en els hàbits d'exercici físic, en definitiva) en la pal·liació de les complicacions de la diabetis tipus 2 (la que no requereix injecció d'insulina), enfront de la poc provada eficàcia dels tractaments orals als quals l'administració dedica tots els esforços econòmics. No obstant això, entre les presentacions que s'han dut a terme durant les jornades del congrés, destaquen les 21 aportacions d'experts en diabetis de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Entre altres línies de recerca, l'equip del doctor Alberto de Leiva ha presentat estudis sobre la resposta autoimmunitària (atac de les cèl·lules del sistema immunitari a cèl·lules del mateix cos) en la diabetis gestacional (diabetis que apareix durant l'embaràs); sobre el factor genètic causant de la diabetis tipus 1 (la que requereix injecció d'insulina); sobre la diabetis LADA (diabetis autoimmunitària de tipus 1 latent en adults); i so-

bre l'efecte de l'exercici físic en l'evolució de la malaltia. L'equip de la doctora Fàtima Bosch, catedràtica del Departament de Bioquímica i de Biologia Molecular de la UAB, ha presentat estudis sobre els mecanismes de neutralització de la hiperglucèmia mitjançant enginyeria genètica; i també sobre la relació entre obesitat i diabetis tipus 2. Per acabar, l'equip del doctor Ricard Pujol, catedràtic del Departament de Biologia Cel·lular i de Fisiologia de la UAB i cap de la Unitat d'Immunologia de l'Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol», ha presentat estudis sobre generació i caracterització de línies cel·lulars similars a les cèl·lules productores d'insulina i sobre l'anàlisi de la resposta immunitària que les destrueix (principal mecanisme que dona lloc a la diabetis); també sobre la implicació del timus (òrgan del sistema immunològic) en la resposta autoimmunitària; i, finalment, un estudi que contribueix a reafirmar les esperances d'identificar un virus causant de la malaltia.

Nova tècnica contra la leucèmia

Vint-i-cinc hospitals de tot Europa participaran en un projecte coordinat per tal de comprovar una tècnica desenvolupada per investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona a l'Hospital Universitari Materno-Infantil Vall d'Hebron, encapçalats pel Dr. Juan J. Ortega Aramburu, professor associat del Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina Preventiva de la UAB i cap del Servei d'Hematologia i Oncologia de l'Hospital.

Aquesta nova tècnica per lluitar contra la leucèmia aguda mieloblàstica (un 20% de les leucèmies del nen són d'aquest tipus) comprèn una fase de quimioteràpia intensiva seguida d'autotrasplantament de medul·la. Amb les tècniques emprades per l'equip d'investigadors s'aconsegueix l'eradicació de la malaltia en un 75% dels pacients, una notable millora respecte de les tècniques basades només en quimioteràpia (amb un percentatge d'èxit de menys d'un 50%).

Àmplia representació a la UAB dels sectors implicats en I+D en biotecnologia

Promoure la interacció entre els organismes públics d'investigació en biotecnologia, l'administració i les empreses és l'objectiu de la xarxa temàtica Desenvolupament de Processos Biotecnològics, que es va reunir durant el mes de setembre a la Universitat Autònoma de Barcelona. La xarxa, que ja té més de cinc anys de vida, és coordinada pel Departament d'Enginyeria Química de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Sistema d'identificació d'animals ideat a la UAB

El 21 de setembre van començar a la Universitat Autònoma de Barcelona els cursos de preparació dels 53 tècnics veterinaris de quinze associacions ramaderes d'arreu de l'Estat que participaran en el projecte IDEA (Identificació Electrònica d'Animals) de la Unió Europea. L'aportació espanyola al projecte, coordinada pel catedràtic del Departament de Patologia i de Producció Animals de la UAB, doctor Gerardo Caja, consisteix en la identificació de 247.000 animals mitjançant una tècnica ideada i desenvolupada per investigadors de la UAB. L'organització dels cursos s'emmarca en els acords d'un conveni de col·laboració, signat el darrer mes de juny, entre el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Presentació del nou Centre de Recerca en Sanitat Animal

Xavier Marimon, conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, va participar, el 14 d'octubre passat, en la presentació del nou Centre en Sanitat Animal (CRESA). El Centre, una iniciativa conjunta de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'Institut de Recerca en Tecnologia Agrària (IRTA) oberta a tot el sector ramader, començarà les activitats de recerca a principis de 1999 en laboratoris de la UAB. El primer trimestre del mateix any s'adjudicarà la primera fase de construcció de l'edifici, ubicat al campus de l'Autònoma.

Fundació privada

El CRESA tindrà la missió de contribuir a la modernització i competitivitat de les explotacions ramaderes i del sector industrial que els dona suport, a través del desenvolupament de nous coneixements, mètodes, productes o serveis per al control i la lluita contra les malalties, segons va explicar Josep Tarragó, director de l'IRTA.

El CRESA es constituirà com una fundació privada, integrada per la UAB, l'IRTA i representants del sector ramader, amb una representació equivalent de cadascuna de les parts en el consell de direcció. De moment, entre deu i vint investigadors de la UAB i tres de l'IRTA ja estan adscrits al CRESA.

La construcció de l'edifici serà finançada mitjançant un projecte FEDER, ja aprovat, l'import global del qual és de 300 milions de pessetes; el 50% d'aquest import és a càrrec de les institucions promotores (UAB i IRTA). Aquesta quantitat permetrà abordar de forma immediata la primera fase del projecte. El finançament del centre anirà a càrrec de les empreses que s'adhereixin com a socis fundadors, dels ingressos per contractes i serveis i dels projectes amb finançament públic, a més de les aportacions de la UAB i de l'IRTA.

Tal i com va indicar el rector de la UAB, Carles Solà, un dels principals avantatges de la ubicació del CRESA al campus de la Universitat Autònoma de Barcelona és que formarà part de l'anomenat «cluster científicotècnic de Bellaterra, juntament amb els altres 25 instituts de recerca que fan la seva activitat dins el campus». Aquesta disposició genera interaccions que són claus en projectes interdisciplinaris, com és el cas del CRESA.

Bioseguretat

Mariano Domingo, director del CRESA, va posar en relleu que la nova seu del centre, un edifici de 2.520 m² situat al costat de la Facultat de Veterinària, està dotat amb les últimes tecnologies de bioseguretat, amb zones de bioseguretat del nivell 3.

El conseller Xavier Marimon, per la seva banda, va demanar l'esforç del sector, ja que en «dependrà l'èxit del centre, d'extraordinària utilitat des del punt de vista productiu, econòmic i de benestar dels productors i també dels animals».

El CREAM fa deu anys

El rector, Carles Solà; el conseller d'Agricultura, Francesc Xavier Marimón; el comissionat per a Universitats i Recerca, Joan Albaigés; i Jaume Terrades, exdirector del CREAM, en l'acte de commemoració del desè aniversari.

El Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) va commemorar els seus primers deu anys d'existència amb un acte que va tenir lloc el dia 22 de setembre passat, a la Facultat de Ciències de la UAB.

Hi van ser presents el conseller d'Agricultura de la Generalitat i president del Patronat del CREAM, Francesc Xavier Marimón; el comissionat per a Universitats i Recerca, Joan Albaigés; el rector de la UAB, Carles Solà; i també Jaume Terrades i Ferran Rodà, antic i nou director del CREAM, respectivament.

Jaume Terrades, director del CREAM entre el 1988 i el 1998, defineix l'entitat com «un centre de recerca bàsica i orientada, de formació, assessorament i difusió, que s'ocupa dels coneixements i les eines metodològiques per a la millora de la gestió del medi terrestre, natural i rural principalment».

El CREAM és formalment un consorci, segons consta al decret de la Generalitat del 20 d'octubre del 1987. Des del 1995, és un institut universitari adscrit a la UAB. A més, el CREAM és un centre associat a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries.

El conseller d'Agricultura i Ramaderia, Francesc X. Marimón, va manifestar la voluntat de la Generalitat de continuar donant suport al CREAM. Marimón va ressaltar el tarannà humà de Jaume Terrades, director del centre fins al 1998.

El comissionat per a Universitats i Recerca, Jaume Albaigés, va dir que la commemoració era «un acte de reconeixement de la feina feta» pel CREAM. Albaigés va subratllar que el CREAM forma part d'una xarxa de centres que, conjuntament amb les universitats, la Generalitat ha creat per donar resposta a les necessitats de la societat catalana.

El rector de la UAB, Carles Solà, va mostrar la satisfacció de l'Autònoma per la commemoració del desè aniversari del centre de recerca. Solà va agrair al professor Terrades i a la resta de l'equip del CREAM la feina feta, i els va animar a continuar tre-

ballant. El rector va assenyalar que la recerca és una qüestió bàsica per a les universitats.

Jaume Terrades i Ferran Rodà van presentar el llibre *CREAF 1988-1998*. L'obra té seixanta fitxes i explica, entre altres coses, el funcionament dels ecosistemes forestals i els efectes sobre els ecosistemes terrestres provocats per la qualitat ambiental i el canvi global. Durant la presentació del llibre, Terrades va afirmar que el més important del CREAM és «la seva gent», en al·lusió als 21 doctors, 48 llicenciats i 12 alumnes que formen el capital humà del centre.

El professor del Centre Superior d'Investigacions Científiques Xavier Bellés va fer una breu conferència so-

bre la recerca naturalista a Catalunya. Bellés va assegurar que a Catalunya es dediquen a la biologia d'organismes i sistemes 16 departaments universitaris, 6 centres o instituts, 380 investigadors, 229 investigadors en formació, 73 persones en funció auxiliar, 143 grups de recerca i 337 línies de recerca.

El director executiu del programa Global Change and Terrestrial Ecosystems, Josep Canadell, va alertar sobre la tendència cap a l'increment de la temperatura al planeta. Segons Canadell, el canvi global té quatre aspectes: el canvi climàtic, el canvi en la composició de l'atmosfera, les invasions biològiques i l'ús de la terra i els canvis en la superfície terrestre.

Exposició fotogràfica sobre mines antipersona a la vila universitària

El Moviment per la Pau-UAB presenta l'exposició fotogràfica «Desminatge: l'assignatura pendent», a la sala d'exposicions de la vila universitària de la UAB, del 19 al 30 d'octubre. Aquesta mostra consisteix en una quarantena de fotografies en blanc i negre que descobriren el procés lent i complex del desminatge a Bòsnia-Herzegovina. Les imatges mostren tres aspectes diferents de la qüestió: l'extracció de mines per part de l'exèrcit croat de Bòsnia a la vall de Ravno, la desactivació d'explosius antitanc feta per l'armada croata a l'anomenat «corredor d'Stolac» i la formació de personal desminador a la muntanya Igman, antiga subseu dels Jocs Olímpics d'Hivern de Sarajevo.

A més de les fotografies, l'exposició presenta tríptics explicatius, mapes actualitzats de les zones afectades, senyalització preventiva de zones minades, suport audiovisual i un CD-ROM interactiu. Aquesta mostra s'emmarca dins de la campanya de desminatge del Moviment per la Pau. Aquesta actuació té com a ob-

jectiu fer paleses les dificultats d'extracció de mines i subratllar la importància que té aquesta feina per als civils de les poblacions afectades per les mines antipersona. S'intenta, mitjançant la pressió política, incrementar l'ajut ofert pels Estats no afectats per les mines als països que les pateixen, fer possible la reducció, si no l'abandó, de la producció d'aquests enginyers destructius i, així, contribuir a salvar un gran nombre de vides humanes. Moviment per la Pau va participar a la Campanya Internacional per a la Prohibició Total de les Mines Antipersona, guardonada amb el premi Nobel de la Pau de l'any passat.

Les fotografies de «Desminatge: l'assignatura pendent» han estat fetes pel col·lectiu de fotògrafs i periodistes KEVLAR, col·laboradors habituals de Moviment per la Pau. Cal destacar que aquests fotoperiodistes han iniciat un viatge d'aproximadament nou mesos per fer un extens estudi sobre el desminatge.

Solidaritat i compromís dels voluntaris.

Els voluntaris de la UAB van rebre el 2 d'octubre passat un acte de reconeixement de l'activitat que han dut a terme al llarg del curs 1997-1998. En la trobada, que va tenir lloc a la sala d'actes del Rectorat, el rector de l'Autònoma va lliurar diplomes a tots aquells joves que han col·laborat de manera desinteressada en tasques de voluntariat.

Els guardonats van ser Carles Pastor, membre del Programa PIUNE d'atenció a universitaris amb disminució; Pablo Prieto, de Voluntaris per Bòsnia; Vicenç Romero, del Voluntariat Hospitalari; Patxi Arauzo Carot, voluntari als centres penitenciaris de Brians i Wad Ras; Cecília Mas, membre del Voluntariat Lingüístic; Daniel Pacheco, de Voluntaris pel Sàhara; Carles Cruces, col·laborador del Voluntariat Cultural; i Màrius Sorribas, de Moviment per la Pau.

La presentació de l'acte de reconeixement dels voluntaris, organitzat per l'equip de govern de la Universitat Autònoma de Barcelona, va ser a càrrec del rector, Carles Solà, i del secretari general de la UAB, Enric Marín. Jordi Tolrà, director de l'Oficina d'Afers Socials, va ser l'encarregat de presentar els resultats dels Programes de Voluntariat i repassar les activitats realitzades al llarg del curs passat. Tolrà va destacar que l'objectiu de l'Oficina d'Afers Socials és «detectar les necessitats del voluntariat i fer possible la seva canalització», a més de promoure els valors del voluntariat universitari com a pràctica educativa i formativa.

Durant el curs 1997-98, l'Oficina d'Afers Socials ha rebut un total de 1.539 sol·licituds d'universitaris que han participat en les diferents activitats del voluntariat. Aquesta oficina s'encarrega d'organitzar programes i accions d'intervenció social per mitjà del voluntariat i dels objectors que fan el servei militar al campus. Tolrà va destacar la participació d'estudiants, professors i personal d'administració i serveis en aquestes activitats, que van dirigits al món sanitari, al voluntariat lingüístic, programes de solidaritat internacional i programes de voluntariat social ciutadà.

Per a Tolrà, el voluntariat és un element de formació complementària a l'activitat acadèmica «que serveix per a la formació de professionals i persones compromeses amb la societat que ens envolta». D'altra banda, el responsable de l'Oficina d'Afers Socials va afegir que el moviment del voluntariat s'ha estès i s'ha consolidat al llarg del curs passat, i va destacar l'increment i la millora de serveis amb vista a l'any vinent.

Per la seva banda, Enric Marín, secretari general de la UAB, va recordar que l'Autònoma «ha tingut una experiència capdavantera en la potenciació del sentiment de solidaritat i la promoció de valors socials i humans», però també va reconèixer

Instantània de l'acte de reconeixement als voluntaris de la UAB.

que aquesta dimensió d'universitat com a espai públic «encara no està prou desenvolupada». Marín va plantejar com a objectiu del voluntariat per a aquest nou curs el desenvolupament de més formes de cultura cívica. En aquest sentit, el secretari general de la UAB va destacar la creació de la Fundació Autònoma Solidària, que s'encarrega de canalitzar les propostes del voluntariat especialment en el camp de l'objecció de consciència. Marín va acabar la seva intervenció agraint als voluntaris la seva tasca de solidaritat i «compromís anònim».

D'altra banda, el rector de la UAB, Carles Solà, va defensar «la capacitat d'implicar-se en els problemes de la societat» dels joves d'avui dia, i va agrair el seu compromís en les tasques de voluntariat. Solà va destacar que el moviment de voluntariat «és una manifestació de progressisme i un exemple per a tots nosaltres». Per acabar, el rector de l'Autònoma va assegurar que en aquest nou curs «continuarà el compromís de l'equip de govern i de tota la institució respecte al voluntariat», i va destacar la importància de totes les actuacions solidàries.

Nova web del servei de restauració

A la pàgina web del servei de restauració de la UAB, s'hi troba informació de tot el que fa referència a l'alimentació al campus: el menú del dia als restaurants, l'horari dels bars i els preus de les consumicions. També hi ha una guia per a fer una dieta equilibrada, receptes de cuina i, fins i tot, es pot fer el càlcul nutricional del menú triat.

Es tracta de la primera pàgina web d'un servei de menjadors universitaris i suposa un primer pas en l'educació nutricional de la població universitària.

La pàgina, coordinada pel servei de restauració de l'Àrea de Logística i de Medi Ambient, amb la col·laboració de la Unitat de Medicina Esportiva del Servei Assistencial de Salut, l'Àrea de Nutrició i de Bromatologia de la Facultat de Veterinària i les mateixes empreses concessionàries dels restaurants del campus, ofereix una guia per confeccionar un menú segons les diferents necessitats: la dieta equilibrada, la dieta de l'esportista, la dieta de l'estudiant, la dieta de la persona que fa un treball intel·lectual, la dieta vegetariana i l'equilibri en els dinars ràpids.

També ofereix un receptari molt ampli amb informació nutricional dels aliments i on els usuaris poden utilitzar la bústia per enviar les seves

receptes preferides. Aquest nou servei es pot trobar a l'apartat Serveis de la web de l'Autònoma o a l'adreça <http://www.blues.uab.es/~osha22/restauracio/>.

Ampliacions de serveis

D'altra banda, mitjançant els corresponents concursos públics i coincidint amb l'inici del curs, s'han produït diversos canvis a les empreses concessionàries dels serveis de restauració del campus. Dins dels compromisos d'adjudicació del servei s'han acordat diverses partides destinades a inversió dels espais de restauració. Propiament s'iniciaran les obres d'ampliació del Servei de Ciències de l'Educació que, a més de millorar la relació d'espai-usuaris actuals, permeti acollir la demanda de la posada en funcionament de la Facultat de Traducció i d'Interpretació.

Al campus de Bellaterra hi ha vuit punts de restauració amb serveis de bar, autoservei, restaurant o pizzeria. Són gestionats per empreses de restauració social i supervisats pel servei de restauració de la UAB. Actualment se serveixen uns 4.500 menús diaris a més d'altres ofertes com entrepans, pizzes i plats combinats.

En aquests últims anys s'han construït i millorat instal·lacions, s'han creat noves terrasses i s'han ampliat ofertes.

Iniciació professional

La Universitat Autònoma de Barcelona convoca enguany el Programa CITIUS de beques per a la iniciació professional de titulats universitaris arran del conveni signat amb la Universitat Autònoma de Madrid (UAM) i la Fundació Universitat-Empresa. Aquesta és la primera convocatòria del programa que es fa a Catalunya, que s'incorpora, així, a la quarta convocatòria de la UAM, que va iniciar-lo el 1996.

En aquesta primera convocatòria catalana s'ofereix un total de 32 places becades a empreses de l'àmbit català associades al programa. Aquestes places se sumen a l'oferta de la UAM de 300 beques a empreses situades a Madrid i a Aranda de Duero, aconseguides durant les tres convocatòries anteriors.

Les beques funcionen com un contracte d'inserció, ja que són dirigits a titulats que no hagin treballat mai en una feina relacionada amb la seva titulació laboral i, a més, estan complementades amb un diploma de postgrau.

Els contractes tenen una durada d'un any i comporten la realització de pràctiques en les empreses associades al programa Citiús amb una remuneració de 1.200.000 pessetes anuals. A més, els becats segueixen una sèrie d'assignatures que complementen la seva formació en els camps més adients a la tasca que realitzen en l'empresa receptora. Finalitzat el programa de forma satisfactòria, s'obté el diploma de postgrau corresponent i una certificació de l'empresa.

Les tretze empreses col·laboradores amb el programa de la UAB sol·liciten, majoritàriament, llicenciats en enginyeria i en economia. Aquestes empreses són: Airtel Movil, Avalon Informàtica, Deloitte & Touche Consulting Group, Deutsche Bank, Digital Equipment Corporation, Europraxis Group, IBM España, Indra, Level Data, Norma Consulting, Scorpion Systems, STE Consulting i Volksvagen.

El volum econòmic del programa a Barcelona és de 54.400.000 ptes. i és aportat íntegrament per les empreses associades. D'aquests diners, 38.400.000 ptes. corresponen a les cobrades pels becaris, i 16.000.000 ptes. es destinen a finançar els diplomes de postgrau. En el cas de Madrid, la xifra total del programa és de 520.000.000 ptes., amb la qual cosa el volum total de pessetes destinades a inserció professional de titulats universitaris gestionat per ambdues universitats és de 574.400.000 pessetes.

La UAB té, des de fa molt de temps, una preocupació prioritària per aconseguir la inserció laboral dels universitaris. En aquest sentit ha cercat, cerca i continuarà cercant noves fórmules amb l'objectiu d'ajudar els joves llicenciats a trobar una ocupació adequada a la seva formació.

OCTAVI FULLAT I GENÍS, professor recentment jubilat de la Facultat de Ciències de l'Educació després d'una dilatada tasca docent que abasta quaranta-vuit anys, va ser guardonat el setembre passat amb la distinció «Jaume Vicens Vives» a la qualitat docent universitària. Aquesta distinció li ha estat concedida per la Generalitat de Catalunya a proposta del celler de la Presidència.

JOSEP LLOPERT I BARCELÓ, fins ara vicegerent d'afers econòmics, va ser nomenat, l'1 de setembre passat, gerent executiu de la UAB, després d'una modificació de l'estructura gerencial. Josep Llopert s'ocuparà, en col·laboració amb el gerent, de la direcció administrativa dels serveis universitaris i del PAS i de l'administració del patrimoni i de la gestió del pressupost de la UAB.

SANTIAGO RAMENTOL I MASSANA, professor del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació, ha estat un dels guardonats amb els premis que atorga anualment l'Associació Profesional Española de Informadores de Prensa, Radio y Televisión (APEI). El guardó li ha estat concedit pel seu programa radiofònic *Bojos per la ciència*, que emet Ràdio Estel.

Amartya Sen, Premi Nobel d'Economia

Amartya Sen, en un moment de la conferència que va fer, el maig passat, a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials.

Amartya Sen, economista guardonat amb el Premi Nobel d'Economia 1998, i Premi Internacional Catalunya 1997, va participar en el curs The Philosophical Foundations on Normative Economics, que va organitzar la UAB a Venècia els darrers dies del mes d'agost passat, en el marc de la Venice International University, amb cinquanta-dos participants vinguts de tot el món.

D'altra banda, el mes de maig de l'any passat, va impartir la conferència «Maximization and the act of choice», a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'acte acadèmic va ser organitzat conjuntament per l'Institut Universitari d'Estudis Europeus (IUEE) i pel Centre de Recerca de les Organitzacions i Decisions Econòmiques (CODE).

L'economista i filòsof Amartya Sen va néixer el 1933 a Santiniketan, a Bengala (Índia). Actualment és professor als departaments de Filosofia i Economia de la Universitat de Harvard, a Cambridge (EUA). Amartya Sen és conegut sobretot pels seus estudis sobre les causes de la fam, la desigualtat i la mesura de la pobresa. La seva investigació té el triple vessant científic, polític i filosòficomoral.

Nomenaments

El professor Joaquín Gairín i Sallán, del Departament de Pedagogia Aplicada, va ser nomenat, el 16 de setembre passat, director de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE). El professor Joan Montllor i Serrats ha estat reelegit director del Departament d'Economia de l'Empresa, amb efecte de l'1 d'octubre d'enguany. I la professora Rosa Maria Pujol i Villalonga ha estat nomenada, l'1 d'octubre d'enguany, directora del Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals. D'altra banda, Montserrat Roca Trescents ha estat nomenada, amb efecte del 15 d'octubre d'enguany, vicegerent de la UAB.

Inspecció Tècnica de Vehicles

Una unitat mòbil de la Inspecció Tècnica de Vehicles (ITV) serà al campus els dies 21, 22 i 23 de desembre per fer la revisió tècnica dels vehicles comercials que tinguin dos anys d'antiguitat i dels turismes que en tinguin més de quatre. Les persones que hi estiguin interessades han de contactar amb el Sr. Aragonés, cap del Parc Mòbil, a l'extensió 2713, per reservar hora.

Experts de la CRE, a la UAB

El 21 d'octubre, des de les 10.30 h fins a les 13 h, va tenir lloc, a la sala d'actes del Rectorat, una sessió oberta del Comitè d'Experts de la Conferència de Rectors Europeus (CRE) amb tots els membres de la comunitat universitària de la UAB que van voler assistir-hi. En aquest acte, els participants van tenir l'oportunitat de manifestar la seva opinió sobre qualsevol tema relacionat amb l'Autònoma.

La CRE té un programa d'avaluació global d'institucions. La UAB va ser auditada dins d'aquest programa el 1996. La Conferència de Rectors Europeus va redactar un informe recomanant un seguit de mesures per millorar la qualitat universitària. La sessió del dia 21 s'emmarca dins de la visita de seguiment o *follow-up* que fa el Comitè d'Avaluació a la UAB, del 19 al 21 d'octubre. Els representants de la CRE que han estat a l'Autònoma són Alberto Amaral, rector de la Universitat de Porto, Aíri Rovio-Johansson, de la Universitat de Göteborg, i Péter Debreczeni, de la Universitat d'Hongria. La trobada es va fer per facilitar el debat sobre temes de qualitat i accions estratègiques.

L'auditoria internacional de la CRE ha contribuït a crear a la mateixa UAB un clima favorable per promoure i difondre una política de millora de la qualitat universitària. Com a resposta a l'avaluació de la CRE del 1996, la Universitat Autònoma de Barcelona ha impulsat una sèrie d'actuacions a diferents nivells. A nivell de qualitat de docència, s'han creat assignatures propèdèutiques a l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials i a l'Escola Universitària d'Informàtica de Sabadell, i a les facultats de Ciències Econòmiques i Empresarials i de Ciències Polítiques i de Sociologia; d'altra banda, també es pot destacar la posada en marxa de tutories a les titulacions de Dret, Psicologia i Geografia, i el projecte Autònoma Interactiva per impulsar la utilització de noves tecnologies i ensenyament a distància. A nivell de comunicació, s'ha remodelat totalment la guia dels estudiants de primer curs i s'ha posat en funcionament el programa CESAR (Correu Electrònic i Serveis d'Accés Remot als serveis informàtics), entre altres mesures. Finalment, a l'apartat de llenguatge, el Servei d'Idiomes Moderns ha creat un curs de caràcter intensiu, l'Open English Course, per a professorat i PAS, seguint la recomanació que fa l'informe de la CRE de millorar el coneixement de llengües estrangeres.

Paral·lelament, s'ha introduït la normativa ISO-9000 al Servei de Biblioteques i s'ha creat un Observatori de Graduats de la UAB.

Adreça postal:

Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea d'Afers Institucionals
Gabinet de Premsa, Edifici Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35. Fax 93 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot obtenir i imprimir en format Acrobat via Internet a través de la web de la UAB a l'adreça

<http://www.uab.es/>